

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. D. Magistri Petri Lombardi Novariensis Episcopi
Parisiensis. Sententiarvm Libri IV. quibus vniuersæ
Theologiæ summa continetur**

Petrus <Lombardus>

Mogvntiæ, 1632

Distinct. XL.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38829

*Breuis summa prædictorum cum additione
quorundam.*

Sicut itaque & immutabiliter scit Deus omnia quæ fuerunt, & sunt, & erunt, tam bona quam mala: præscit quoque omnia futura, tam bona quam mala.

QVIDSITPRÆDESTINATIO

Et in quo differat à presentia.

DISTINCT. XL.

*August. ad
prin. ca. 10,
in tom. 7.*

PRædestinatio vero, de bonis salutaribus est, & de hominibus saluandis, ut enim ait August. in li. de prædest. sanct. Prædestinatio est gratiæ præparatio, quæ sine præscientia esse non potest. Potest autem sine prædestinatione esse præscientia. Prædestinatione quippe De⁹ ea præsciuit, quæ fuerat ipse factururus: sed præsciuit Deus etiam quæ non esset ipse factururus, id est, omnia mala. Prædestinavit eos quos elegit, reliquos vero reprobavit, id est, ad mortem æternam præsciuit peccaturos.

An aliquis prædestinatorum possit damnari, vel reproborum saluari.

*Ad prin. ca.
13. in To. 7.
Apoca. 3. d*

A Prædestinatorum nullus videtur posse damnari, nec reproborum aliquis posse saluari. Vnde August. in lib. de correctione & gratia. In apocalypsi, inquit, dicitur. Tene quod habes, ne alius accipiat coronam tuam. Si alius non est accepturus nisi iste perdiderit, certus est electorum numerus, id est, non potest augeri vel minui. Ad hoc autem obiiciunt quidam, nitentes probare numerum electorum posse augeri & minui sic. Posset De⁹ non apponere gratiam quibus apponit, & posset subtrahere quibus non subtrahit: quod si faceret, utique dānaretur: posset ergo dānari isti qui tamē saluabuntur: posset itaque minui electorum numerus, ita etiā posset augeri, quia posset apponi gratia quibus non apponitur,

Oppositio.

etur, per quam saluarentur. Possent ergo saluari
habita gratia, qui tamen sine ea damnabuntur:
posset itaque augeri numerus electorum.

Quibus respondemus ex ea ratione dictum esse,
& verum esse, numerum electorum non posse au- *Responsio.*
geri vel minui, quia non potest vtrunq; simul esse:
scilicet, vt aliquis saluetur & non sit prædestina-
tus, vel vt aliquis prædestinatus sit & damnetur.
Intelligētia. n. cōditionis implicitæ veritatem fa-
cit in dicto, & impossibilitatē in vero. Si vero sim-
plicitē intelligatur, impossibilitas non admitti-
tur: vt cum dicitur, prædestinatus potest vel non
potest damnari, & reprobus potest saluari. In his
enim & huiusmodi locutionibus, ex ratione dicti
diuidicanda est sententia dictionis. Alia namque
sit intelligētia, si per conjunctionem hæc acci-
pantur dicta: atq; si per disiunctionem: vt supra
cum de præscēntia agebatur, prætaxatum est. Si
enim cum dicis, prædestinatus nō potest damna-
ri, intelligas ita, id est, non potest esse vt prædesti-
natus sit & damnetur, verum dicis, quia coniu-
ctum intelligis: falsum autem si disiunctum, vt si in-
telligas istū nō posse dānari quē dico prædestina-
tū: potuit n. nō esse prædestinat⁹, & ita dānaretur.

Quomodo adhuc instant questionē.

Veruntamen adhuc instant, & secundum con-
iunctionem argumentando ita procedunt: Non
enim inquit, potest esse vt aliquis prædestina-
tus sit & damnetur. Vtrunque istorum simul esse
non potest, sed alterum horum nō potest nō esse,
scilicet iste sit prædestinatus (ab æterno enim
prædestinatus est) & non potest nō modo esse præ-
destinatus. Cum ergo impossibile sit simul vtrūq;
esse, & impossibile sit alterū non esse, videtur
nō posse alterū esse, sc. vt dānaretur. Quod si est, ergo
nō potest esse, vt nō saluetur. In hui⁹ quæstionis solu-
tione mallē alios audire quā docere. Dicim⁹ tamē

de

*Solutio in
qua vellet
magis alios
audire quā
docere.*

de præscientia similitè posse moueri quæstionem. Ideoq; tam hic quam ibi vnā facimus responsionem, dicētes, determinādum fore illud, cui innititur tota hæc quæstio, scilicet, impossibile est alterum istorum non esse, scilicet, quin iste modo sit prædestinatus: ab æterno enim iste prædestinatus est. Distinguedum enim est cum ait: Iste non potest modo non esse prædestinatus: vel non potest eo modo esse quin sit prædestinatus: hoc enim cōiunctim vel disiunctim intelligi potest. Non enim potest esse vt ab æterno sit prædestinatus, & modo non sit prædestinatus: nec potest esse simul vt sit prædestinatus, & non sit prædestinatus: sed tamen potuit esse ab æterno quod non esset prædestinatus, & potuit ab æterno non esse prædestinatus. Et sicut ab æterno Deus potuit eum non prædestinare, ita conceditur à quibusdam, quod & modo potest Deus eum non prædestinasse ab æterno, ergo potest Deus nō prædestinasse eum: ergo potest iste non fuisse prædestinatus, si vero non fuisset prædestinatus, nec modo esset prædestinatus: ergo modo potest non esse prædestinatus: ita & de præscientia & de præscitis dicunt: quod in actibus omnibus vel in operationibus Dei & hominum nullatenus concedunt. Ex quo enim aliquid factum est vel dictum, non concedunt quod possit non esse vel fuisse: immò impossibile est non esse, vel non fuisse, quod factum est, vel dictum: referentes possibilitatem vel impossibilitatem ad naturam rei existentis. Cum vero de præscientia vel prædestinatione Dei agitur, possibilitas vel impossibilitas ad potentiam Dei refertur, quæ semper eadem fuit & est: quia prædestinatio, præscientia, potentia, vnum in Deo est.

*Glossa ad
maria ad il-
lud, quos*

Quid sit reprobatio Dei, & in quibus consideretur, & quis sit prædestinationis effectus.

Cūq; prædestinatio sit gratiæ præparatio, id est, diuina electio qua elegit quos voluit ante mūdi

constitutionē, vt ait Apostolus: Reprobatio econ-
 uerso intelligēda est præscientia iniquitatis quo-
 rundam, & præparatio damnationis eorundem.
 Sicut enim prædestinationis effect⁹ illa gratia est,
 qua in præsentī iustificamur, atq; ad rectē viuen-
 dum, & in bono perseverandum adiunamur, & il-
 la qua in futuro beatificamur, ita reprobatio Dei,
 qua ab æternō non eligendo, quosdam repro-
 bavit, secundum duo consideratur: quorum alte-
 rum præscit & non præparat, id est, iniquitatem:
 alterum præscit & præparat, scil. æternā pœnam.
 Vnde Aug. ad Prosperū & Hilarium. Hæc, inquit,
 regulā incōcussē tenēda est, peccatores in pecca-
 tis præscitos esse, nō preparatos, pœnam autē esse
 præparatā. Præparauit. n. De⁹, vt ait August. in l. de
 Bono perseverantiæ, in præsciētia suā quibus vo-
 luit bona suā: & quibuscūq; donat, proculdubio se
 donaturum esse præsciuit. Præparauit etiam De⁹,
 vt ait Fulgētius, malis ignē æternum: illis vtiq;
 quos iuste præparauerit ad luēda supplicia, nec
 tamen præparauit ad faciēda peccatā. Præpara-
 uit. n. Deus q̄ diuina æquitas redderet, nō q̄ hu-
 mana iniquitas admitteret, Nō. n. sicut prepara-
 uit sanctos ad iustitiā percipiendā, sic preparauit
 iniquos ad iustitiā amittēdā: quia prauitatis præ-
 parator nūquā fuit. Sicut ergo prædestinatio Dei
 proprie est præscientia & præparatio beneficiorū
 Dei, quibus certissime liberantur quicūq; libe-
 rantur: ita reprobatio Dei est præscientia malitiæ in
 quibusdam non finiendæ, & præparatio pœnæ nō
 terminādæ. Et sicut prædestinationis effect⁹ est grā-
 tiæ appositio, ita reprobationis æternæ quodāmo-
 do effect⁹ esse videtur obduratio. Nec obdurat De⁹
 vt ait Aug. ad Sixtū. impartiedo malitiā, sed nō im-
 partiedo gratiā, sicut nec digni sūt. Quib. n. nō im-
 partitur, nec digni sūt, nec merētur: poti⁹ vt nō
 impartiat, hos digni sūt, hos merētur. Vnde A-
 postolus

præscit
 prædestina-
 uit, Rom. 8.

Ad princi-
 piū c. 10. in
 tom. 7. Ful-
 gent. ad Mi-
 nimum post
 medium &
 Glossa ordi-
 naria.
 Rom. 6.
 Ibidem in
 ferius.

Aug. in lib²
 de Bono per-
 seuerantia.
 Glossa ordi-
 naria c. 14.
 & cap. 8. ad
 Rom.

Tom. epist²
 105. ante
 medietatē.

postolus

*Rom. 9 c.**Lib. 1. to 4.**quest. 2. l.**1. post modū.**Rom. 11. d.*

stolus ait, Cuius vult miseretur Deus, & quem vult indurat: misericordiam appellans prædestinationem, & præcipue prædestinationis effectum, id est, gratiæ appositionem, obdurationem vero, gratiæ priuationem. Non enim, vt ait Aug. ad Simpli. intelligendum est, quod Deus ita induret, quasi quenquam peccare cogat: sed tamen quibusdam peccatoribus misericordiam iustificationis suæ non largitur, & ob hoc eos indurare dicitur, quia non eorum miseretur quibus gratiam non præbendam esse æquitate occultissimā, & ab humanis sensibus remotissimā, iudicat: quam non aperit, sed miratur Apost. dicens, O altitudo diuitiarum sapientiæ & scientiæ Dei.

UTRUM ALIQUOD SIT MERITUM
obdurationis & misericordiæ.

DISTINCT. XLI.

SI autem quærimus meritum obdurationis & misericordiæ. Obdurationis meritum inuenimus, misericordiæ autem meritum non inuenimus: quia nullum est misericordiæ meritum ne gratia euacuetur, si non gratis donetur, sed meritis redditur: miseretur itaque secundum gratiam, quæ gratis datur: obdurat autem secundum iudicium, quod meritis redditur: vnde datur intelligi vt sicut reprobatio Dei est nolle misereri: ita obduratio Dei sit non misereri: vt non ab illo irrogetur aliquid quo sit homo deterior: sed tantum quo sit melior non erogetur. Ex his aperte ostenditur quid misericordiæ, quid obdurationem intellexerit Apostolus, & quia misericordia nullum aduocat meritum, obduratio vero non est sine merito & misericordiæ verbo. Hic accipitur prædestinatio, & præcipue prædestinationis effectus: obdurationis vero non ipsa Dei æterna reprobatio, quia eius nullum est meritum, sed gratiæ subtractio, quæ quodammodo est reprobatio.

*Ex Aug. in
Rom. 4. l. ad
Simpli. 1.
Rom. 9. c.*